

arbejdslønnen eller andre omkostningsposter. Forfatterne må her forudsætte, at grænseomkostningskurven i hver enkelt enhedsperiode er uafhængig af, hvor meget der produceres i de øvrige perioder, hvilket burde have været understreget, ikke mindst i betragtning af, at forfatterne netop i et af de foregående kapitler har indført user cost-begrebet. I tilknytning til formel (3) s. 107 kritiserer forfatterne *Schneiders* forudsætning om, at virksomhedens indtægtsstrøm er konstant i tiden (hvorved det bliver muligt at behandle spørgsmålet om bestemmelsen af den optimale investering som et omkostningsminimaliseringsproblem). Det er imidlertid tvivlsomt, om forfatterne når meget videre med formel (3), idet denne i virkeligheden forudsætter, at eventuelle svingninger i indtægtsstrømmens bredde gentager sig på fuldstændig ensartet måde inden for hver enkelt maskines levetid, hvad der næppe er særlig realistisk.

Som allerede antydet i bogens titel er fremstillingen som helhed holdt i et relativt abstrakt-teoretisk plan. Når bortses fra diskussionen i kap. XIX berører forfatterne kun lejlighedsvis mere praktisk betonedede investeringsproblemer, og der gøres heller ikke noget nævneværdigt forsøg på at fortolke praktiske problemstillinger i lys af de indvundne teoretiske resultater. Som indføring i den driftsøkonomiske investeringsteori er bogen næppe velegnet, bl. a. fordi forfatterne går temmelig let hen over en række grundlæggende begreber. I forordet indrømmer forfatterne selv, at bogen byder på tung læsning. Dens utvivlsomme værdi beror først og fremmest på, at den i en række henseender på værdifuld måde supplerer og viderefører den foreliggende teoretiske litteratur om emnet.

Svend Fredens.

Paul V. Horn: International Trade, Principles and Practices. 3rd ed. Prentice-Hall, Inc. N. Y. 1951. XV + 734 sider.

Første udgave af denne bog kom i 1935, anden ti år senere, og for et par år siden udkom 3. udgave, som her anmeldes. I hver ny udgave er lagt et betydeligt arbejde med forbedring og à jour føring, og man har indtrykket af, at intet forældet stof har fået lov at slippe igennem — som det ellers af og til sker i nye udgaver af gamle bøger.

Bogen er i opbygning og form en typisk amerikansk text-book. Dens 32 kapitler er hver for sig forsynet med litteraturhenvisninger, og bag i bogen er samlet en række spørgsmål og opgaver med tilslutning til de enkelte kapitler. Fremstillingen veksler mellem og søger at kombinere teori og praksis — med de fordele og ulemper, som det nu indebærer. Fremstillingsformen er let tilgængelig, delvis temmelig populær, men dog ikke overdreven ordrig; den tilstræbes »oplivet« ved en del billeder og figurer, og slagord og kvikke sentenser mangler heller ikke.

Hovedinddelingen omfatter seks dele: (1) Den internationale handels historiske og økonomiske baggrund (132 sider), (2) international handelspolitik (121 s.), (3) transportvæsenet (74 s.), (4) internationale pengeforhold (79 s.), (5) en geografisk præget redegørelse for den internationale handel (85 s.) og (6) de praktiske fremgangsmåder ved eksport og import

arbejdslønnen eller andre omkostningsposter. Forfatterne må her forudsætte, at grænseomkostningskurven i hver enkelt enhedsperiode er uafhængig af, hvor meget der produceres i de øvrige perioder, hvilket burde have været understreget, ikke mindst i betragtning af, at forfatterne netop i et af de foregående kapitler har indført user cost-begrebet. I tilknytning til formel (3) s. 107 kritiserer forfatterne *Schneiders* forudsætning om, at virksomhedens indtægtssstrøm er konstant i tiden (hvorved det bliver muligt at behandle spørgsmålet om bestemmelsen af den optimale investering som et omkostningsminimaliseringsproblem). Det er imidlertid tvivlsomt, om forfatterne når meget videre med formel (3), idet denne i virkeligheden forudsætter, at eventuelle svingninger i indtægtssstrømmens bredde gentager sig på fuldstændig ensartet måde inden for hver enkelt maskines levetid, hvad der næppe er særlig realistisk.

Som allerede antydnet i bogens titel er fremstillingen som helhed holdt i et relativt abstrakt-teoretisk plan. Når bortses fra diskussionen i kap. XIX berører forfatterne kun lejlighedsvis mere praktisk betonedede investeringsproblemer, og der gøres heller ikke noget nævneværdigt forsøg på at fortolke praktiske problemstillinger i lys af de indvundne teoretiske resultater. Som indføring i den driftsøkonomiske investeringsteori er bogen næppe velegnet, bl. a. fordi forfatterne går temmelig let hen over en række grundlæggende begreber. I forordet indrømmer forfatterne selv, at bogen byder på tung læsning. Dens utvivlsomme værdi beror først og fremmest på, at den i en række henseender på værdifuld måde supplerer og viderefører den foreliggende teoretiske litteratur om emnet.

Svend Fredens.

Paul V. Horn: International Trade, Principles and Practices. 3rd ed. Prentice-Hall, Inc. N. Y. 1951. XV + 734 sider.

Første udgave af denne bog kom i 1935, anden ti år senere, og for et par år siden udkom 3. udgave, som her anmeldes. I hver ny udgave er lagt et betydeligt arbejde med forbedring og à jour føring, og man har indtrykket af, at intet forældet stof har fået lov at slippe igennem — som det ellers af og til sker i nye udgaver af gamle bøger.

Bogen er i opbygning og form en typisk amerikansk text-book. Dens 32 kapitler er hver for sig forsynet med litteraturhenvisninger, og bag i bogen er samlet en række spørgsmål og opgaver med tilslutning til de enkelte kapitler. Fremstillingen veksler mellem og søger at kombinere teori og praksis — med de fordele og ulemper, som det nu indebærer. Fremstillingsformen er let tilgængelig, delvis temmelig populær, men dog ikke overdreven ordrig; den tilstræbes »oplivet« ved en del billeder og figurer, og slagord og kvikke sentenser mangler heller ikke.

Hovedinddelingen omfatter seks dele: (1) Den internationale handels historiske og økonomiske baggrund (132 sider), (2) international handelspolitik (121 s.), (3) transportvæsenet (74 s.), (4) internationale pengeforhold (79 s.), (5) en geografisk præget redegørelse for den internationale handel (85 s.) og (6) de praktiske fremgangsmåder ved eksport og import

(192 s.). Det er således et meget vidtspændende område, bogen søger at dække, og det er klart, at fremstillingen ofte må blive ret kortfattet, ja, undertiden en smule overfladisk; men her må naturligvis bogens formål — at tjene som lærebog og opslagsbog, som orientering for lægfolk o. l. — erindres.

Første del giver en ganske interessant udformet fremstilling af udenrigshandelens historie fra de ældste tider op til 1951 samt en mundsmag af udenrigshandelens økonomiske teori. I anden del omtales de forskellige former for told, også deres rent praktiske aspekter, og hovedlinier i international handelspolitik udvikling ridses op, idet fremstillingen føres helt frem til efterkrigstidens mange organisationer m. v. af betydning for udenrigshandelen (GATT, ITO, Point Four m. m.). Som et kuriosum nævnes, at Færoerne (foruden Grønland) i et afsnit om kolonipolitik anføres som dansk »colonial area«! Del 3 omhandler såvel gods- som meddelelsestransport, medens fjerde del drejer sig om betalingsbalancen, udenlandske investeringer, fremmed valuta o. l. Efter femte dels beskrivelse af den internationale handels og U. S. A.'s udenrigshandels omfang, sammensætning etc. kommer så den ikke mindst interessante 6. del af bogen, fremstillingen af udenrigshandelens organisation og teknik. Herunder behandles markedsanalyse, salgsorganisationens former såvel i det eksporterende land som i aftagerlandet, eksportofferten, eksportforretningens finansielle problemer, eksportemballage, de forskellige dokumenter o. s. v. Et særligt kapitel omhandler import til U. S. A.

Det er forståeligt, at bogen, selv om den er ret almen, på adskillige punkter har slagside mod amerikanske synspunkter og interesser; f. eks. er Incoterms ikke nævnt, medens der (s. 610 ff.) er en ret udførlig omtale af American Foreign Trade Definitions; ligeså vurderes de forskellige mellemstatlige foranstaltninger og aftaler til fremme af international handel i særdeleshed ud fra deres betydning for U. S. A.'s handel. Alt taget i betragtning kan bogen imidlertid uden tøven anbefales også for folk her til lands, der interesserer sig for udenrigshandel og dens praksis. Det er en — bedømt efter sit formål — udmærket, solid bog, der kan være til gavn selv for fagfolk ved at servere stof, der måske nok for en stor del er mere eller mindre kendt, i ny, forfriskende anretning.

Ottomar Loff.

Om selvbetjeningsbutikker i U. S. A. Udgivet ved Udenrigsministeriets foranstaltning. I kommission hos Andr. Fred. Høst & Sønns Forlag. Kbh. 1953. 170 sider + udtræksbilag. Kr. 10,—.

Beretningens omslag må honorere alle fordringer til en emballages styrke og blikfang. Mindre sikkert er det, at udskriften eller titlen giver dækkende oplysning om indholdet. Beretningen handler i væsentlig grad om supermarkets, der måske »ikke behøver at oversættes« (side 26), men som i hvert fald næppe kan oversættes til selvbetjeningsbutikker. Det, der karakteriserer supermarkets, er vel først og fremmest en ny branchedeling, der samler flere eller alle fødevarerbrancher under eet tag, hvorimod selv-